

NAAM OF NUMMER?

Thema's	Identiteit, universaliteit
Moeilijkheidsgraad	Gemiddeld
Leeftijd	10-18 jaar
Groepsgrootte	20 deelnemers
Soort activiteit	Inleef-oefening
Samenvatting	De deelnemers worden ter inleving een dag enkel aangesproken als een nummer, en reflecteren hierover individueel (dagboekje) en achteraf in grote groep.
Doelstellingen	Ervaren wat het betekent om aangesproken te worden als 'een nummer'. De waarde van je naam leren appreciëren. Kennismaken met het recht op een naam.
Voorbereiding	Iedereen op school wordt vooraf geïnformeerd dat de leerlingen van jouw klas een hele dag een nummer zullen dragen. Dat nummer is hun naam voor die dag. Vraag de medewerking van de leerlingen van andere klassen, leerkrachten en ander schoolpersoneel om jouw leerlingen die dag alleen maar aan te spreken met hun nummer.
Materiaal	Voor elke leerling een stevig en voldoende groot bord met een nummer op (allemaal verschillende, bijv. 3, 99, 2006, 777, 54, 500,...) en met een touwtje om dit bord te kunnen omhangen. Of een heel groot kleefetiket, aan te brengen op de kledij (eventueel een extra etiket voor op de jas). Voor elke leerling een minischrijftje (bijv. een A4-blad in vier gesneden en aaneen geniet) dat als dagboek gebruikt wordt tijdens deze dag.

Instructies

- Leg je leerlingen 's ochtends uit dat ze die dag zullen kunnen ervaren wat het betekent om als een 'nummer' aangesproken te worden en niet met hun eigen naam. De test kan pas slagen als ze zelf heel consequent elkaar met hun nummer aanspreken. Dat is moeilijk, want de macht der gewoonte is sterk. Stimuleer ze om dit toch vol te houden. Ook schrijven ze die dag op alle documenten hun nummer i.p.v. hun naam.
- Na de introductie, geef je iedereen een willekeurig nummer. Ze hangen dit om.
- Iedereen krijgt ook een minidagboekje. Hierin kunnen de kinderen, op vaste tijdstippen, hun gevoelens noteren bij wat ze ervaren en hun belevenissen als 'nummer'. Als eerste opdracht schrijven ze op wat ze verwachten van dit experiment. Wat zal er anders dan anders zijn vandaag?
- Eventueel kan je ze even laten oefenen met elkaars nieuwe naam door een kennismakingsspelletje in een kring.
 - Snel een balletje willekeurig naar mekaar doorgooien. Terwijl je gooit moet je het nummer zeggen van je doelwit. De bal mag niet vallen en moet bij iedereen terecht gekomen zijn. Je mag zeker geen namen meer noemen!

Je chronometreert hoeveel tijd de groep hiervoor nodig heeft. Voor je aan een tweede ronde begint, laat je schatten in hoeveel tijd ze denken de hele opdracht tot een goed einde te kunnen brengen. Een derde ronde kan je gebruiken om 'het record' te breken!

- Variant: het balletje moet gegooid worden in volgorde van klein naar groot nummer.
- Verder verloopt de dag zoals een gewone schooldag.
- Een tweede schrijfmoment kan ingelast worden na de ochtendpauze, wanneer de kinderen ervaren hebben dat ook anderen hen aanspreken met hun nummer i.p.v. met hun naam.
- Schrijfmoment drie: na de middagpauze. Bij deze gelegenheid vertel je de kinderen over "het recht op een naam", dat dit één van de kinderrechten is uit het kinderrechtenverdrag. Je toont de bijhorende tekening. Je vertelt dat sommige kinderen geen officiële naam hebben, omdat ze bij de geboorte niet ingeschreven werden, en dat ze daardoor grotere kans lopen dat ze geen inentingen krijgen, niet naar school kunnen gaan, later niet kunnen gaan stemmen, niet officieel kunnen gaan werken, enz.
- Schrijfmoment vier: na de namiddagspeeltijd, juist voor je de activiteit beëindigt.
- Hou een bespreking tijdens het laatste lesuur.
 - Laat de kinderen hun nummers afdoen. Ze mogen nu elkaar weer met hun eigen naam aanspreken.
 - Vraag wat ze gedurende de dag beleefd hebben en hoe ze zich hierbij gevoeld hebben. Ze kunnen hiervoor hun dagboekje raadplegen.
 - Vonden ze de activiteit leuk of niet? Zouden ze het aan andere kinderen aanraden om ook te doen?
 - Welke nummers hadden ze liever wel of eerder niet willen krijgen?
 - Welk gevoel hebben ze nu over hun eigen echte naam? Zijn namen belangrijk? Waarom? Waarom niet?
 - Wat zouden ze ervan denken, indien ze echt geen naam zouden hebben? Wat vinden ze van de mogelijke gevolgen?
 - Soms geven kinderen elkaar bijnamen of gebruiken ze scheldnamen. Hoe is de situatie op dat gebied in deze klas? Waarom doen kinderen dat? Wat vinden ze daarvan? Hoe voel je je als je met een scheldnaam wordt aangesproken? Wat kan je ertegen doen? Vinden ze het belangrijk genoeg om samen te proberen het gebruik van scheld- en bijnamen te verminderen? Kunnen daar afspraken over gemaakt worden?

